

محل اوراقه:
درسمادنده باب عالی جاده سنده
دايره مخصوصه در

مُشَارَقَةُ الْقُرْآنِ

۱۳۲۶

انظار:
مسلمکمزہ موافق آثار جدیدہ مع المنونہ قبول الاولاد
درج ایلمین آثار اعاده و تمار

دین ، فلسفه ، ادبیات ، حقوق و علوم دن باحث هفته لق رساله در

مؤسسلری : ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی :

سنه لکی التي آیدانی

۱۱ محوز ۳۲۴

۳۵ ۶۵

۵۰ ۹۰

۵۰ ۹۰ غروشد

درسمادنده

ولایتده

ممالك اجنبیهده

درسمادنده نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرلمه دن مقوا پورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر.

درسمادنده پوسته ایله کوندریلیرسه ولایات بدلی اخذ اولنور.

برنجی سنه

۲۸ ذی الحجه ۳۲۶ پنجشنبه ۸ کانون ثانی ۳۲۴

عدد : ۲۲

لهم دينهم الذي ارتضى لهم وليبدلهم من بعد خوفهم انما يعبدونني لايشركون بي شيئا ومن كفر بعد ذلك فاولئك هم الفاسقون [. الحمد لله شو وعد الهى تحقق ايتدى . ملك اسلام اقصاى ارضه قدر انتشار ايتدى . صوكره جناب حق بركون كله جك كه بو دينك اديان سائره اوزره غالب كله جكنى و بو دينك بنى بشر آره سنده شأن اكبرى اوله جغنى وعد ايتدى . قال تعالى : [سنريهم آياتنا فى الآفاق وفى انفسهم حتى يتبين لهم انه الحق اولم يكف بربك انه على كل شىء شهيد ...] . ايشته بز بو وعد جليل الهى به انتظار ايتكده يز . بو وعد على سبحانه نيك دخی بوا درى بلوردی . اشراط وعلاماتی ظاهر اولدی . زیرا بنی بشر آره سنده علم و معارف حقیقه میدان آلدی . قلوب بشر دن سخا تم قدیمه و حقوق ذمیمه بی قالدیردی . (حقیقت) دینان شیئی ولو که اعدا سندن اولسون آلمق خصوصنده انسانی نشویق و اغراء ایتدی . دین اسلام بر دین در که داعی اسلام آنی حماسه ایتک ایچون دکل انسانیت به محبت ، عباد الله شفتت جهتیه دعوتی اجرا ایدر . چونکه بودین حقد و حسدی ازالده واحد بشر میاننده اجرای آهنگ مؤاخاتده فرید ، بین البشر تعصبات مذهبیّه باطله بی قالدیرمق و اصحاب مالی یکدیگرندن تغیر ایدوب آیران شو حائل شیطانی کسر ایتکده وحیددر .

بودین يك ظاهر ، يك باهر بر حقیقت در . هذا هو الحق المبین و التعمان نبأ بعد حین
مترجمی : احمد جمال

انسان

انسان نه در؟ عجاشو کوردیکم ز جسم مادیدن می عبارتدر که کاه تحلیلده ، کاه ترکیبه معروض قالمق صورتیه بر زمان نشو و نما بولور ؛ صوکره شیخوخت دنیان دور انحطاطه کیر ؛ دها صوکره اوله رک مزاره صوقولور ؛ نهایت طوبراق حاله کله رک آیاقلر آلتده چیکنه نیر . اگر انسان بوندن عبارت ایسه ساسله حیواناتک اک آشاغی طبقه سنده بولمسی ، هم ده موجودات آره سنده شو کوردیکم ز اهمیت حائز اولماسی ایجاب ایدردی . زیرا آرسلان بنیه سنک قوتیه ، فیل جسامتیه ، مایمون سرعتیه اوکا چوق فائقدر .

یمین ایدرم که ظاهر باطنه دائما نشان اولمق لازم کله یدی انسانک ، مؤثراتی غایتله چوق اولان ، شو طبیعت کلیه آره سنده کی حالی شدتلی قصیر غله رک هجما تیه قایلوب ده برندن قورتولور سه دیگرینه طوتولان نهایت خصما سنک پنجه غالبانه سنده زبون قالمش بر وجود ضعیفک اوغرایه جغنی شداندک اک مدهشنه اوغرایان خفیف بر توی پارچه سنک حاله بکزدردی . لکن او یله دکل ! بو ایشده بر سر مکنون ، بر رمز مصون وار که اوکا محرم اوله بیلسه ک استقبالده رهبر هدایتز اوله جق نه قدر فوائد تأمین ایده یله جکزر !

انسانک بر کره بدایت نشاندده کی طورینی دوشونور . برده حال حاضرینه باقار سه کز عقلی ادراک ماهیتنده حیران براقه جق خارقه لر کورورسکزر ؛ بر چوق حالات مشاهده ایدرسکزر که افکاره دهشت

ویرر ، انظاری طور دورور . اوت ، بدنی چیقلاق ، درسی ایجه ، باجانی جیلز ، بیایکی نارین بر مخلوق کورورسکزر که تک باشنه بو معرکه حیاته دوشمش ؛ عمان خروشان موجودیتک او مهیب طالعهری آره سنده آتیلمش ، چالقانوب طور یور . یوجه یوجه طاغله باقیور ؛ اونلرک خیالندن دهشت آلیور ؛ قوجه قوجه اورمانلر کورویور ، کولکه لرندن قورقیور ؛ فوقنده او بارلاق ییلدیزلریله پارلایان مائی قبه فسحتیه ، رفعتیه زواللینک نگاه تحیرینه مهابت انداز اولیور ؛ سازلرک ، قامیشاقلرک آره سندن آرسلان سسلرینی طویویور ، قورقوسندن بایلوب اولوم حاله کلیور . هیات که بر طرفدن بو قدر دهشت ، بو قدر وحشت ایچنده جانی قورتارمقله اوغراشان او زواللی مخلوق دیگر طرفندن ده صیجاق یاقیور ؛ صوغوق طوندوریور ؛ آچلق ، صوسزلق صوکه درجه ده متالم ایدیور .

ایشته بدایت ظهورنده انسانک حالی بویله ایکن شمعی کورویورسکزر که اوضاع مخلوق کندیسنه مسلط اولان عوارض طبیعت مدهش بر جلادت ، تصور اولماز بر ثبات ایله مقاومت ایدیور ؛ شدت ، قوت صاحبی اولان مخاصملرینه قارشی اولانجه مهالکی اقتحام ایدن ، اولومه پنجه لشن بر قهرمان کسلیور ؛ اونلره اعلان حرب ایدیور ؛ دشمنلرینی قهر ایچون استعمال ایلدیکی قوت قوانندن ، بیلکندن چیقما مق شرطیه هپسینه غلبه چالیور ؛ هم یالکیز غایتله اکتفا ایلهرک اونلری اسپر ایدیور ؛ بر ملک مظفر اسرای حربی نصل قولالانیرسه اوده او صورتله اونلری آمانه ، مطالبه خادم ایلور .

بوندن باشقه کورویورسکزر که صوکه درجه ده نارین ، نازنین بولدیغکز او مخلوق ضعیف مجبول اولدینی تراکتدن شایان حیرت بر صلابت چیقاریور ؛ قوجه طاغله قارشی کلیور ، اونلری پاموق کی آتیور ؛ قیالره سکیردیور ، ازوب توزشکنه کتیریور ؛ دمیره توجه ایدیور ، ایدوب صوکی آقیدیور . او ضعفدن ایسه او یله بر قوت اظهار ایدیور که آرسلانلری قید آلتیه آلیور ؛ وادیلره صیغه مایان او عظمتلی حیوان کلوب اونک حضورنده تذله مجبور اولیور ؛ او سیر ایدوب اکله جک دیه آیاقلرینک آلتیه یالتاقانوب طور یور ! آراتق بویله عالمانه بر تدبردن صوکره ، انسان شو کوردیکم ز ناچیز ماده دن عبارتدر ، دینه بیلمی ؛ اصلا . ایشه بو بدن خاکی بر سر مکنونه ظرف اولمشدر که او راز محتجبک جوهری انظاره قارشی خفا کزین اولسه ده اثری موجودیتنی کوستر مکده در . ایشه انسانیتک روحی ، معنای حقیقیسی ، صنوف سائره ده کی مخلوقاتدن مابه التمایزی هپ او سردر . اوت بوبر بدیهه در که محتاج اثبات دکلدرد . لکن معنای انسانیت دیدیکم ز او راز علوی نه ایش که شو جسم مادی بی کندیسنه نشمین اتخا ز ایدیور مکله بوتون کائناتی آمانه فرمانبر ایدیور ؛ بر مالک مشروعک کندی مایکندده کی تصرفیه بو خاکدانه سلطان اولیور ؟

اگر بومعنای انسانیت حواسک یوکسه بیله جکی بر سویه ده

بولنه یدی ده محسوساتک تابع اولدینی قوانینه اتباع ایدیدی اوزمان تدقیق ماهیتی قولایلاشیردی . یاخود بومعنای انسانیت مقاصدی ، انفعالاتی محدود اولان معنای حیوانیت طبیعتده اوله یدی تحقیق هویتی ایچون اوغراشان فکر مدققت اقتحیام ایدجکی مزاحم قرنجه لرك ، میقروبلرك طبیعتی آراشدیرمقده اولان ارباب تبعك چكدكلی شندادن زیاده اولمازدی . لکن هیات که ایش کلیاً بونك خلافتده در .

انسانه نظر امان ایله باقارسه کز کورورسکزر که جمله خصائصندن برینی صورت مطلقده تحدید قولای اولمایه جق طرزده اضدادی ، متناقضاتی جامعدر ؛ هیچ برقاعده تدقیق ایله احاطه ایدیلهمیه جک بر شمول ایله احوال منعکسه بی شاملدر . کویا که بومعنای انسانیت ابعادمطلقه بی رفتارینه جولانزار ایدن افکار دورادور ایچون ساحلی بولق قابل اولمایان بر عماندر .

کذلک انسانی مفطور اولدینی اوصاف اعتباریله تدقیق ایدجک اولورسه کز نه او اوصافی محیط برقانون ، نه ده بر اصله ربط ایدجک اصول بوله مازسکزر . شمدی شوراده بر آدم کورورسکزر که قدراعتدالی اکلامش ، سرکالی ادراک ایتش ؛ تمایلات بشریه سنی عقل ودرایت مقیاسیله اولچور ؛ اعمال وحرکاتی میزان عدل ایله طاریور ؛ افراطدن ، تفریطدن محتنب ؛ بوتون امورنده وسط کزین . صوکره او آدمک صاغ طرفنده باشقه برینی کورورسکزر که لئانذ علمدن برینه التفاتی یوق ؛ دنیادن آله بیلدیکنه اوصانمش ؛ اقباله ، ثروته هیچ حریص دکل ؛ آثار عمرانندن او قدر متفرکه بونفرت سائقه سیله ابنای نوغندن یوزچویره رک طاغ باشلرنده کال فقرا یچنده یاشایور ؛ صوکره ده طورمیور ، کائناتی نظرندن برقات دها دوشورمسی بوکا مقابل کنديسنه رضای لاهوتیسیله تجلی ایتمی ایچون خالقنه یالواریور .

دها صوکره او اولکی معتدل الاطوار ذاتک صول طرفنده براوچنجیسنی کورورسکزر که دنیا زوالینک عقانی آله بیلدیکنه مسحور ایتش ؛ بصراصیرتی ای بی کوتودن آیره مایه جق درجه ده عمادار ایله مش ؛ حراف نفسی قیودعرف وعادندن تجرید ایدرک عنان اختیارینی بوینه طولامش ، قابوب قویورمش ؛ شهوات نفسانیه سی نه طرفه انجذاب ایدیورسه کنديسنی ده اوسمه میل ایدیور .

صوکره برینی دها کورورسکزر که جهالت وغباوتی سائقه سیله حیوانیت درکه سندن ده اشاغی به اینمش ده آرتق جمادات ایله هم سویه اولمش . بونک یانی باشنده ایسه سعه اطلاعیله متمیز بر عالم کورورسکزر که یکانه حرصی سرائر خاقتک اوزرنده کی پرده لری آچقدن ، اولانجه ذوقی بر نظریه تأسیس ایتمکدن ، یاخود طبیعتک برقانوننه دهاظفریاب اولمقدن عبارت .

کذلک بر شخص کورورسکزر که حیاته انهما کی سبیلله انسانلری رسوای ایدن ، جباتک الصوک درجه سنه وارمش ؛ خیاله واهمه سنده جان ویره رک اونی محوینه قصد ایدن بر غفریت ظن ایدیورده اودی

باطلیور ! صوکره بو طبانسز ، بواذعانسز مخلوقک قارشیسنده برقهرمان کورورسکزر که متین ، مستحکم قلعهلری دوکن طویلرک صدای رعدانسانی ، مغفرلره بلای آسانی کبی اینن قلیجدرک طنین دهشت رسائی قوجه حرافی طربه کتیریور ؛ میدان حربده سطح ترابی خون شجان ایله ارغوانی بر صفیحه رنکنده کوردکجه قریرالین اولیور ! اللهی سورسه کز سولیکز که دهابونلردن باشقه بر چوق اوصافی قبوانه امکان موجود ایکن انسانک حالی تدقیق ایدن نظر ایچون او اوصافی براساس ، برقانون داخانه آله بیلیمک قابیلدر ؟

انسانک تمایلاتی ایچون برحدیوقدر که اورایه وارنجه طورسونده ایلر بسنی ایسته مسون . بلکه بر ذاتی ادراک ایدنجه اوته سنی ایستر ؛ بوضوکره کی نقطه یه وصول ایچون کنديسنده بر قوت طویار . حتی او موقعی ده احراز ایدنجه مظهریتی قناعتنه خادم اولق شویله طورسون ، امانک ازدیادینه باعث اولور ؛ بواندینی مرتبه بی نظرنده کوچولمه یه باشلار .

زمان اولمش ایدی که آمریقانک کاشفی ، تلغرافک ، بخارما کنه سنک موجودی جنون ایله اتهام ایدلمش ایدی ؛ چونکه ناس بوسوزلری طویدقچه محال عد ایدیوردی . صوکره زمان اولدی که عامامسی : « بروقت که جک ، بزم ایله اودورک آدملری آره سنده کی فرق الک عادی بر حیوان ایله بزم آره مزده کی فرق قدر بویوک اوله جق ! » دیمه یه باشلادیلر .

عجبا میل علا ، حرص ترقی انسانی شوحد مده شده طور دورده . بیله جکمی ؟ هیات ! انسانده کی طمع فکری اودرجه ده درکه حال حاضر معلوماتی کنديسنی اصلا خشنود ایتیمور ؛ جهالت اولیه سنک عقینده نائل اولدینی فضیلت و کالی نظرنده حقیر کوستریورده آمریقا حکما سندن برینه : « بزم اسلافزدن علماً مدار تمایزیمز جهلمزی اوکر نمش اولمازدن عبارتدر . اونلرایسه برشی بیلدکلرینه معتقد ایدیلر . » سوزلرینی سویاتیمور .

آه نه اولوردی شومعنای انسانیت نه در ، آکلامش اوله یدم ! اومعنای عظیمی که انسانه انسانیتک حال حاضر کالی نسبتله نقصان محض عد ایتدیره جک درجه ده جلیل القدر اولدینی کوستریورده اوده ادراکنه ظفریاب اولدینی اسراری سرمایه سعادت بیلیمکدن استکبار ایدیور ؛ پیشگاه ترقیسنده خیالک احاطه ایدهمیه جکی ، افکارک وارده مایه جی بر ذات کورویور .

آرتق بوتدردن ، بوامعاندن صوکره بزینه ایله حکم ایدم بیلیرزه انسانی حیواندن آیران نه نطقدر ، نه تفکر در ، نه ده تدیندر ، بلکه انسانک عقل ، اخلاقاً نامتناهی بر صورتده ترقی یه قابیلیتی ، حیوانک ایسه محدود برحدوده طور ماسیدر . او حالده حیوانک انسانه نسبتی محصورک غیر محصوره نسبتی قیلندن اولور که شو نسبتک حدلری آره سنده کی تفاوت نه قدر عظیمدر !

اگر بویکی بدیهیاتده ده علمای غربدن برینی اشهاد لازمه ایشه لاروسک بویوک آنسیقلو پدیسنده ترقی انسانی یه دائر برسوزی

« انسانك ترقیسنه بر حدود تعیین ایتك شان انسانیته شین ایراث ایدمك برتهورد . »

كذلك ارست رمان تاریخ ادیانده دیوركه :

« انسانك حالی امعان ایله تدقیق ایدینجه کورولوركه بو عالم مادیك خارجنه حقیقه رق حدوغایه سی اولمایان اسبابی آكلامق ایچون بذل مجهود ایتمكد . یا شو حال اونك کورمكده اولدیغمز مادی ومحدود اشیادن مدار تمیزی اولان بر علوی جوهره مالکیتنه دلیل حسی دکلیدر ؟ شبهه یوقدركه نفس انسانیده معارج سمایه طوغرو یوکسلیمك ایچون کورولن بو جهد - کندی عظمتیله ، علوهمتیله تفاخرده جدأ حقلی اولان - او نوعه قارشى نظر مشاهدده بر حس احترام اویندیرر . »

مع مافیه جناب حق بر طرفدن تصور ایدیه بیلهجك مراتب فضائلك كافه سنك فوقه حقیقه بیلهجك اهلیتده یارادینى انسانه دیگر طرفدن دركات رذائلك اك یست پایه سنه تدنی قابلیتند ویرمشدركه تاریخ انسانیتی تتبع ایدن بر نظر تفكر ایچون بو خصوصده پك بویوك عبرتله واردر .

انسان ایچنه آتیلمش اولدینى عالم موجودیته قارشى - حیواناتك خلافتله اوله رق - بر جهل تام اوزرینه یارادلمشدر . زیرا فاطر حکیم حیواناته دوام حیاتلرینی کافل اوله بیلهجك موادی بولملى ، بقای نوعلرینی محافظه ایدم بیللملى ایچون بر الهام ، بر سوق طبیعی احسان ایتمشدركه اولرله اك بیوك راهبرد . او سیدن کورورسكزكه حیوانلر بادی هلاکلى اوله حق افراطه ، تفریطه قایلمازلر . بوندن باشقه مسکن اتخاذه ، یاورولرینی صیانت ایچون مناسب محل تدارکى کجی علم حیوانات ایله اوغراشانلری مهوت براقه جق ، کندی حیاتلرینی ده تأمین ایدمك بر طاقم اعمال ایله مفطوردرلر .

لکن انسان بو خصیصه لرك کافه سندن محرومدر ؛ آنجق بو محرومیته مقابل قوای فکریه اوزرنده نا محدود بر صورتده تصرف مزیتنه مالکدر . انسان کندی جبلت عجز و ضعفی بیلیمکله برابر بوتون کائنات ارضیه نك مالک مستقلى ، بو عوالم کونیته نك مدار زینتی اولدیغنی ده یقیناً آکلادیغندن ضعفنه باقوب ده ارتقاسنه آماده طوران اوج کاله یوکسلیمکدن کرى طورمادی . حتی او موقع عال العالم ، وجدانلرده منقوش اوله رق زمان زمان پارلایان ، برقع پوش اولان مثال خیالیراسنك انسانى یأس ایله امید آره سنده بر اقماسی بیله حقیقتی آکلایه مادینى نقط کیزلی بر حس ایله وجودندن خبردار اولدینى او غایه بالاترینه وصول ایچون اولانجه قوتنى صرف ایتسنه باعث مجبر اولدی .

نوع انسانى تشکيل ایدن افراد مزاجلرنده کی ، زمانلرنده کی ، مکانلرنده کی تفاوت حسیلله روحك اقصى امانیسنی تعیین خصوصنده اختلافه دوشدی . بونلردن هر برینك همقی ده اولا کندیسنده کوردیکی قدرت ، ثاباً روحنده کی تمایلك حقیقتی تحرییه بوله بیلدیکی فرصت نسبتده اولدی . بعضیلری او غایه آمال اولسه اولسه لذائذ بدنیه ده

حظوظات حیوانیه ده بولنه بیلر ظننه دوشه رك برچوق اسباب ذوق وطرب ایجادینه قویولدیلكه بویوزدن انواعی مختلف برچوق صنایع نفیسه ظهور ایتدی . مع مافیه بونلری آراشدیررکن برطاقم صنایع نافع و اعمال مفیده نكده اساسلری کشف ایدلدى .

بعضیلری ایسه اومه قصد اقصای سوزلرینی بر ندای سماوی صورتده طاقتمله ، صیترینی اقطار کائناته یایتمله استحصال ایدم بیلهجکلى زهابنه قاپیله رق اولانجه مساعیلرینی ممالك فتح ایله مهیه ، ابنای نوعلرینی زیرتحکملرینه آلمه یه حصر ایتدیلر . بوندن ده برچوق محاربه لر میدان آلدی . آنجق بو محاربه لر معارفك ترقیسنی ، امتلردن برقسمنك صعودینی ، برقسمنك هبوطنى انتاج ایدلدى که شو حالکده اقوام وقبائلک شاهراه مدنیتده ایلرله مسیله قوی برمناسبتی اولدی .

الحاصل برطاقلری ده اومطالبك تربیه نفس ایله ، تهذیب اخلاق ایله ، قوای فکریه یی اعمال ایدرك اونك ثمرات نافعهنی اقتطاف ایله الله ایدم بیلهجکله قانع اولدیلكه بوقناعت سایه سنده علوم اخلاق وسائر برچوق عامی وعملی مباحث ومطالعات ایله برابر - ماده عقلیه یی پرورشیاپ ایتك ، قوای فکریه نك دائرة احاطه سنی کنیشتیمك خصوصنده آثار حیرت فرماسی کورولن - مسائل فلسفیه میدانه حقیقدى .

ایشته هرکسك بیک جان ایله مشتاق اولدینى شوسعادت روحیه یی تحرییه قالدیشان افکارك مشربلری ، وجهه عزیمتلى آره سنده کی اختلافدن طولایدرکه انسانیتك بوکونکی ترقیسنی ساحه پیرای تجلی اولمشدر . مع مافیه شیمدی یه قدر اوسعادت حقیقیه یی ادراك سوداسیله طولاشمقده اولان انفعالات روحیه بوندن بویله ده طریق طلبنده دوام ایدمكدر . تا که جناب مبدع ازلی طرفدن ید بشرله اتمامی مراد بیوریلان ابداع رسیده کال اولسون .

بو کیرودار مدهش آره سنده ایسه خالق حکم انسانلره انبیا کوندیرر واولره مبعوث اولدقلى زمانه اك موافق اولوب سالکنى اك قیصه یولدن فوز ونجاحه ایصال ایدمك برر شریعت وحی بویورردی . ناسك ایچندن برقسى - که جناب حق بشری بولندینى حالک فوقه اولرله دلائیلله نقل ایتیه یی مراد بیورمشدی - پیغمبرلره تبعیت ایدرك تلقی ایلدکلى اصول دین اوزرینه آز بر زمان حرکت ایتدکدن صوکره ینه اسکی حال تذبذب عودت ایدرلر ؛ کتابلرنده کی نصوصی تحریف ایله آرنق هوسات خالق ضبط وربطه غیر صالح برحاله کتیرلردی . خلاصه قوانین حیات بونلرك سلم مدنیتده برقدمه ده ترقیلری اسبابی حاضر لایجه یه قدر بو صورتله وقت کچیردکدن صوکره جناب حق اولرله ایچارندن بر پیغمبر ده کوندردی که او پیغمبر درجه نوینه اعتلا استعدادینى کوسترن قومك اك ایلرلرینده بولونوردی .

ایشته بوتون اقوامك حالی بویله بر کیرودار ایچنده ایکن وقتا که عقل انسانینك نشو ونماسی رسیده تمام اولدی ؛ غث وسمینی ، نیک وبدی تمیز ایدمك حاله کلدی ؛ جناب حق سیدالوجود وخاتم الانبیاء اولان حضرت مصطفای مخلص بر شریعت ایله عالمه کوندردی .

لكن صاقين شوكره نك سكاني آره سنده حالامنازعات فكريه نك، مناقشات عقليه نك بردوام اولديغني كوروب ده ديكر برني دها كله جكني استدلاله قالفشمايك . زيرا پيشكاه امعانكرده كي بو كورولتيلر ، بوهاي وهوي ترقى عصر حاضر اولاديني حقيقت اسلامي آكلامايه ، اودين مينيك اسراريني ادراك اتميه مستعد برطور كماله ايصال اينده جك اسبابدن باشقه برشي دكلدر . اوت (سنريهم آياتنا في الآفاق وفي انفسهم حتى يتبين لهم انه الحق اولم يكف بربك انه على كل شي شهيد) .

مترجمي : سعدى

اسكي ويكي اخلاق كتابلر

— مابعد و ختام —

۹۸ — اب لباب الحكمة : ترجمه منشور اخلاقي بر اثر اولوب سلطان سليمان ثانی و زراسندن عبدالرحمن پاشانك ديوان افنديسي (حسين رازی بن محمد آمدی) نكدر . مطبوع دكلدر .

۹۹ — شام مفتيسي ايكن (۹۷۸) ده وفات ايدمرك صالحيه ده علماء شعراي عثمانيه دن (اوسكوبلو اسحاق چلبی) يانه دفن ايديان قاضل وشاعر مشهور (دارچ) لی (فوزی احمد) افنديك (اخلاق سليمانی) اسمنده كي اثريدر كه (سلطان سليمان قانونی) نك ديه انندن اخلاقي قسميك شر حيدر . غير مطبوعدر .

۱۰۰ — (۹۶۰) ده آماسيه ده وفات ايدن (ثنائي احمد مغنيساوي) نك (شبستان خيال) طرزنده كي (سانبستان زلال) اسمنده كي اثری در كه غير مطبوعدر .

۱۰۱ — پند رجال — منظوم (۲۰ مجلس اوزره مرتب اولوب بروسه ده مدفون امير سلطان حضر تارينك خلفاسندن خاقه سلطانك حفيدي سليمان افنديدن منتسب (مریدی آیدینی) طرفندن مؤافدر .

زمانمزارباب معارفی طرفلرندن اخلاقه دائر

يازيلان مطبوع آثار

۱ (ملزمة الاخلاق) . (اخلاق عضديه) نك ترجمه سيدركه مجلس معارف اعضاسندن (محمدامين استانبولي) نك اولوب ۱۲۸۲ تاريخنده طبع اولمشدر .

۲ (محاسن اخلاق) [كريدی احمد مختار بك افندی]

۳ (نصايح الشبان) [مرحوم شيرواني احمد حدى افندی]

۴ (برهان حقيقت) [مرحوم مصطفى شوكت پاشا]

۵ (علم اخلاق) [عبدالرحمن شرف بك افندی]

۶ (اخلاق حميده) [محمد سعيد افندی]

۷ (نخبه الفضائل) [صدرالدين شكری افندی]

۸ (روضه اخلاق) [راسخ وشهاب بككر]

۹ (معيار اخوت) [م . زهدی بك]

۱۰ (اخلاق مدرسی) [محمد خيرى ومصطفى خيرالله بككر]

- ۱۱ (تربية الاذهان) [عثمان خيرى افندی]
- ۱۲ (اساس الاخلاق) [جامی زاده ابراهيم رفعت افندی]
- ۱۳ (زبدة الاخلاق) [خيرالله بك]
- ۱۴ (ترجمة الاشراق في مكارم الاخلاق) [احمد بدران افندی — احمد عطاءالله افندی]
- ۱۵ (حفظ صحت اخلاق ياخود نذلكه طب روحاني) [محمد رشيد بك]
- ۱۶ (معيار حسن اخلاق) [امام غزالي — حسين توفيق بك]
- ۱۷ (ميزان الفت) [امام غزالي]
- ۱۸ (مصباح النجاح) [امال غزالي — عبدالله حسيب بك]
- ۱۹ (اوقو — يكي رساله اخلاق) [علي نظيم بك]
- ۲۰ (سعادت دنيا — اخلاق حميده) ، [مرحوم عابدين پاشا]
- ۲۱ (رساله اخلاق) [مرحوم رفعت پاشا]
- ۲۲ (تصوير اخلاق) [مرحوم احمد رفعت افندی]
- ۲۳ (بر كذار) [مرحوم احمد رفعت افندی]
- ۲۴ (بهجة الاخلاق) [بهجت بك]
- ۲۵ (اخلاق حميدي) [طيب ميرالاي مرحوم حسين رمزي بك]
- ۲۶ (حكمت اخلاق) [مرحوم علي فرخ بك]
- ۲۷ (ترجمة نصايح افلاطون) [مرحوم علي فتحي افندی]
- ۲۸ (كوزل سوزلر) [زيور بك]
- ۲۹ (چو جقلره نعيم فضائل) [علي عرفان بك]
- ۳۰ (فيض يزدان) [ابن وردی نك نصيحة الاخوان اسمنده كي قصيده سنك ترجمه سيدر . مترجمي : حاجي ذهني افندی]
- ۳۱ (شرح اطواق الذهب) [متن اثر علامه زمخشرينكدر . شارح ومترجمي : حاجي ذهني افندی]
- ۳۲ (مرآة الاخلاق) [حامی بك]
- ۳۳ (مقياس الاخلاق) [مصطفى ذهني پاشا]
- ۳۴ (فلسفة الاخلاق) [حسين حسینی طويرانی]
- ۳۵ (فضائل اخلاقيه وكمالات علميه) [سعيد بك]
- ۳۶ (رهبر نجات) [عبدالله خالص]
- ۳۷ (كشور درون) [مرحوم كامل پاشا]
- ۳۸ (فريدون) [حسين حفظي بك]
- ۳۹ (معكس فضيلت) [محمد سعيد افندی]
- ۴۰ (مكتب ادب) [مرحوم معلم ناجی افندی]
- ۴۱ (فضائل اخلاق) [رفعت افندی]
- ۴۲ (اخلاق نظری) » »
- ۴۳ (مبادئ حكمت ادبيه) [بياده ميرالاي لرنندن اسماعيل حقي بك]
- ۴۴ (بويوك چو جقلر) [علي علوي بك]
- ۴۵ (اصول تعليم وتربيه) [عائشه صديقه خانم]
- ۴۶ (حفظ صحت اخلاق) [محمد رشيد بك]
- ۴۷ (حفظ صحت دماغ) [عبده جودت بك]
- ۴۸ (سراج الهداية) [احمد محي الدين بك]